

uden at man dog endnu der er naaet til Resultater.

Herhjemme satte denne Tid sine Spor i Paaskеforliget i 1920 mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i Bestemmelsen om, at der skulde finde Forhandlinger Sted mellem Organisationerne om Arbejderens Andel i Bedriftens Ledelse. Denne Forhandling blev dog fuldkommen ufrugtbar. Jeg har ofte her i Tinget haft Lejlighed til at udtale min Beklagelse af, at den tidligere Regering fuldkommen manglede Blik for de Spørgsmaal, det her drejede sig om, og at dette er Aarsagen til, at den danske Offentlighed og den danske Lovgivningsmagt i dette Øjeblik staar i langt højere Grad uforberedt og uden Orientering i disse Spørgsmaal, som man dog i det lange Løb ikke kommer uden om, end Tilfældet er i andre Lande.

Ved Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag om Bedriftsraad stilles nu for første Gang til Rigsdagen det Spørgsmaal, om den ønsker de nuværende Organisationsformer i Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver opretholdt, eller om vi bør stræbe hen imod andre Former. Jeg vil gerne med Hensyn til dette sidste Spørgsmaal for mit Partis Vedkommende sige, at vi tror, at baade Samfundets og Produktionens Interesser kræver en Udvikling, der fører os over i andre Organisationsformer. Vi mener, at Samfundets Tab ved det nuværende System efterhaanden er blevet fuldkommen urimelige og af et Omfang, som Samfundet ikke kan blive ved at bære. Forholdet er da sikkert ogsaa dette, at der paa Grund af de Tab, der paaføres Samfundet ved Strejker og Lockouter, ved den latente Krigstilstand, som de to Hære har skabt for Samfundet, og den Terrorisering af det øvrige Samfund, der fremkaldes, hver Gang Kampen bryder ud, hos den almindelige Befolkning efterhaanden er opstaaet en saadan Uvillie mod hele det Produktionssystem, der giver sig Udslag i disse Strejker og Lockouter, at den almindelige Opfattelse nogenlunde kan udtrykkes saaledes, at det i Virkeligheden er Befolkningen ligegyldigt, hvem der sejrer, idet de, der kommer til at betale, til syvende og sidst dog er Samfundet og den øvrige Befolkning.

Vi har endvidere den Opfattelse, at mellem Kampene, under det fredelige Arbejde, lides der i vort Samfund paa Grund af det nuværende Produktionssystem et uhyre Tab ved, at den Faktor i Produktionen, som Arbejderne udgør, ikke har en saadan økonomisk Tilknytning til de Bedrifter, de arbejder i, at de med Rette kan føle, at Bedrifternes Ve og Vel er identisk

med deres eget Ve og Vel. Vi vil gerne føje til, at herigennem opstaar der et andet, mere indirekte Tab for Samfundet, et Tab af moralsk Art, idet den moderne Industriorganisation er godt paa Vej til at udrydde Arbejdsglæden i Industrien og derigennem en af de største moralske Værdier i et Folk.

Det ærede Medlem Hr. Drachmann talte i Gaar om, hvorvidt det overhovedet var muligt at genrejse Europas Økonomi. Jeg ser saaledes paa det, at en af de Ting, der endnu kan sætte Europa i Knæ i økonomisk Henseende, er den sociale Spænding, der giver sig til Kende i Klassekampen først og fremmest mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Derfor har jeg den Opfattelse, at alle gode Kræfter maa sættes ind paa at hidføre en Afspænding. Det er vor Overbevisning, at de, der arbejder med at finde nye Former, som bygger paa Samarbejde i Stedet for Kamp mellem Kapital og Arbejde, kan med Rette siges ikke blot at ledes af rent humane Hensyn, men i Virkeligheden ogsaa af Hensynet til Produktionens sande Interesse.

Det ærede Medlem Hr. Siesbager var i høj Grad inde paa nogle af de beklagelige Følgere af Organisationernes Tvang og Magtudfoldelse, som de nuværende Tilstande fører med sig, og jeg hørte med megen Interesse, at det ærede Medlem paakaldte Lovgivningsmagtens Indgriben overfor Organisationstyranniet, som han udtrykte sig. Det ærede Medlem erkendte i Virkeligheden herigennem, at naar de frie økonomiske Kræfter har organiseret sig paa en Maade, som er mod Samfundets Interesse, da maa Samfundet gribe ind gennem Lovgivningen. Ja, det er ogsaa mit Partis Tanke, en Tanke, som vi paa mange Omraader har arbejdet for nu i mange Aar. Men det kan jo ikke nægtes, at det Omraade, hvorpaa det ærede Medlem her tænker sig en ny Lovgivning, vil berede mange Vanskeligheder.

Det ærede Medlem nævnte som Eksempel paa Organisationstyranniet, hvorledes Arbejdere somme Tider sættes i Gabestokken overfor deres Kammerater. Men det Spørgsmaal, det ærede Medlem her rører ved, rækker langt videre. Vender vi os til Arbejdsgiverside, møder vi det tilsvarende, blot i Form af økonomisk Boykotning, hvorunder Arbejdsgivernes Organisation søger gennem økonomisk Ruin at tvinge den enkelte Arbejdsgiver ind i Arbejdsgiverforeningen eller tvinge ham til at deltage i Arbejdskampe. Ja, vi kan gaa et Skridt videre, vi træffer endogsaa dette, at Arbejdsgiverorganisationerne søger at